

CHRUPKA NAPOLEONOVA.

Původ
a rozšíření.

K nejlepším našim tržním třešním rozhodně patří bělice, jak všeobecně chrupce Napoleonově jak producenti, tak i konsumenti říkají. Jinak se jmenuje též krátce »Napoleonka«, »chrupka Lauermanova«, »velká princezka«, »třešně princeznina« a j. v. Pěstuje se ve všech státech a zemích evropských po několik století, ale původ její není znám. Na Moravě jest velmi rozšířena. Není u nás stromořadí třešňového kde by nebyla zastoupena. Jest velmi oblíbena a zasluhuje toho plnou měrou. Majitelé školek mnoho přispěli k rozšíření této pěkné chrupky a přispívají doposud, neboť ji pro bujný vzrůst a velikou úrodnost se zvláštní zálibou ve větším množství rozmnožují. Jsou si vědomi, že dodávajíce kupujícímu tuto odrůdu, byl dobře obsloužen, nechť dotyčný ji pěstuje pro domácí potřebu nebo pro trh.

Poloha a půda.

Strom se daří lépe ve vyšších polohách než v nižších teplejších. Proto jest tato odrůda více rozšířena hlavně na severní Moravě. V půdě není vybíravá, daří se v každé, ne vlhké půdě.

Vzrůst.

Roste velmi bujně jako vysokokmen i jako zákrsek. Tvoří vždy bohatou, silně rozvětvenou, vysoko rostoucí, kulovitou korunu. Letorosty mívá nápadně silné a dlouhé a list neobyčejně veliký.

Stanoviště
a tvar stromu.

Pěstuje se hlavně jako vysokokmen a osazují se jím stráně, pastviny, cesty, silnice i zahrady domácí. Na každém stanovišti jest vždy a velmi úrodný.

Ovoce.

Ovoce rodí veliké až velmi veliké, tvaru poněkud srdcovitého, po stranách zploštělého, při čemž přední strana jest opatřena širokou brázdičkou.

Stopka.

Stopku má polodlouhou, ne příliš silnou, barvy světlezelené a sedí v široké, mělké prohlubince.

Barva.

Plod jest barvy žlutobílé, na sluneční straně rumělkové. V roce pro vývin třešní příznivém jako byl 1905, jak naše vyobrazení znázorňuje, bývají plody nápadně krásně červeně zbarveny. Jiná léta jsou mnohem bledší a proto se jim říká bělice. Slupku má silnou a velmi lesklou.

CHRUPIKA NAPOLEONOVA.

Dužninu má šfavnatou, tuhou, barvy žlutobílé, s nebarvící šfavou a chuti sladké, višňovitě okořenělé a příjemně navinulé.

Dužnina.

Zraje asi v polovici měsíce července. Jako třešně světlá může se česati a na trh posílati před úplným uzráním; barva i jakost dužniny té doby neprozrazuje nijak předčasné očasání. Jinak vydrží tato třešně na stromě dlouho aniž by za vlhkého počasí pukala. Není proto třeba s česáním spěchat, jako jest to mnohdy u jiných odrůd.

Dozrání
a česání.

V domácnosti i na trhu jest velmi oblíbena jako třešně tabulová. K hospodářským účelům, jako úpravě likérů, různých pečiv, sušení neb zavařování se valně nehodí. Když počne bělice zráti, ovládá asi čtrnáct dní všechny větší i menší trhy. Jest způsobilá také pro delší dopravu. K tomu cíli ovšem se musí česati pokud jest ještě tužší.

Zužitkování.

Co lze této třešni vytýkati jest jedině to, že nastanou-li při dozrávání větší větry, ošlehávají větévky plody, na kterých pak vzniknou zahrňdlé skvrny a činí je neúhlednými. Též při dopravě, jsou-li otlačeny, hnědnou.

Říha: »České ovoce«, díl II., čís. 17. Lauermannova chrupka. Ing. Dr. K. Kamenický: »Výběr tržních odrůd ovocných pro ČSR«, čís. 43. Napoleonova chrupka. Dr. Stoll: »Öster.-ung. Pomologie«. Tabulka XLIX., č. 1. Grosse Hollendische Prinzessinkirsche.

Popisy.

